

Modul zaměřený na interkulturní
komunikaci

ŠKOLA JE MÍSTEM PRO VŠECHNY!

Projektový den pro žáky a žákyně

Jaká by měla být škola, ve které se nám dobře učí, ve které zažíváme příjemně strávené chvíle a zároveň navazujeme pevná přátelství? Přesně na tyto otázky se žáků/yň zeptáme! S pomocí odborného vedení lektora/ky si sami/y žáci/kyně „vytvoří“ školu, ve které pro ně budou jinakost a odlišnost zdrojem inspirace! Ve škole, v níž se cítí dobře a bezpečně, se jim zároveň lépe učí a dosáhnou v ní lepších akademických výsledků.

ÚVOD

Hlubší porozumění základním konceptům pojmům se s odlišností a jinakostí je základním kamenem pro lepší porozumění jak ze strany pedagogů/žek, tak ze strany žáků/yň mezi sebou. Ve společnosti stále přetrvává mnoho mýtů, stereotypů, spjatých nejen s odlišným kulturním prostředím, ale také s životním stylem. V rámci projektového dne se však žáci/kyně budou snažit spíše hledat, co je spojuje, než rozděluje.

Historie nás učí, že kvalitní společnosti se zakládají na myšlenkách humanity a spolupráce. Jedná se o hodnoty, které je potřeba kultivovat nejen u dospělých, ale také u žáků/yň. A spolupráce na vytváření prostředí, které bude rozvíjet všechny, je jedním z největších úkolů, které naši společnost čekají. Jedním z míst je právě škola, ve které společně trávíme mnoho času. Využít vlastních sil pro kultivaci našeho nejbližšího okolí se můžeme naučit velmi brzy. Prostřednictvím zážitků a vlastních příběhů si žáci/kyně zkusí představit, jak mohou prostředí ovlivňovat.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pravidla, wellbeing, emoce, škola.

POMŮCKY

- ☐ Tři flipcharty (nebo dva flipcharty a tabule); fixy; psací potřeby; papíry; míček; jmenovky; „Mluvicí předmět“; rozstříhaná malá, barevná samolepky / tečky (nejméně čtyř různých barev, jedna pro každého/ou žáka/yni ve skupině – plus dvě jiné samolepky pro dva/ě samotné žáky/ně); (post-ity).
- ☐ Přílohy:
- ☐ Příloha 1_Aktivita3_Zveleb místnost.

POŽADAVKY NA PROSTOR

Židle ve třídě v kruhu (beze stolů), každý/á žák/yně má svou židli, tři flipcharty (nebo dva flipcharty a tabule).

CÍLE A KOMPETENCE

Žáci/kyně si uvědomují silné a slabé stránky třídy a vlastní odpovědnost za ně.

- ▶ Žáci/kyně jsou aktivní a přináší vlastní nápady, jak se ve ve třídě cítit dobře, uvědomují si vlastní odpovědnost.
- ▶ Respektují odlišné názory a pohledy jiných lidí a jasně prezentují a formulují své názory.
- ▶ Jsou otevření/é k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problémy z různých stran.
- ▶ Podporují spolupráci a důležitost jednotlivce pro skupinu i skupiny pro jednotlivce.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K. k řešení problémů,
- K. občanské, personální a sociální.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA DLE RVP

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Multikulturní výchova.

TEMATICKÁ OBLAST DLE RVP

- Jazyk a jazyková komunikace,
- Člověk a společnost,
- Umění a kultura.

Doplňující vzdělávací obory:

- Dramatická výchova,
- Etická výchova.

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ:

Pro zdárný průběh projektových dnů je vhodné, aby byli/y přítomní/é dva/ě lektori/rky. Pro zjednodušení terminologie se v metodikách pracuje s pojmem lektor/ka. Pokud jsou explicitně potřeba oba/ě, je to specifikované v Popisu aktivity nebo Metodické poznámce.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

Program je koncipován cca na 4 vyučovací hodiny (4 × 45 minut). Délku aktivit lze upravit dle potřeb skupiny.

NÁZEV	ČAS	POMŮCKY
Aktivita č. 1 Představení se, skupinová dohoda a úvodní otázka	20 min	Flipchart / tabule; fixy; míček; jmenovky; „Mluvicí předmět“, (post-ity).
Aktivita č. 2 Brainstorming „třída“	10 min	Flipchart / tabule; fixy.
Aktivita č. 3 Zveleb místnost	15 min	Rozstříhaná Příloha 1_Aktivita3_Zveleb místnost.
PŘESTÁVKA 10 min		
Aktivita č. 4 Tečky	15 min	Malé, barevné samolepky / tečky (nejméně čtyř různých barev, jedna pro každého / ou žáka / yni ve skupině – plus dvě jiné samolepky pro dva / ě samotné žáky / ně).
Aktivita č. 5 Co máme společného?	15 min	Pro každou skupinu papír a psací potřeba.
Aktivita č. 6 Co by o nás řekli / y... + Kdybych byl / a... tak bych byl / a	25 min	Pro každého / ou žáka / yni papír a psací potřeba.
PŘESTÁVKA 10 min		
Aktivita č. 7 Konference odborníků / ic ze školství	35 min	Pro každou skupinu flipchart / tabule a psací potřeby.
PŘESTÁVKA 10 min		
Aktivita č. 8 Jak udělat naši třídu lepší?	30 min	Flipchart / tabule, pro každou skupinu papíry, psací potřeby, flipchart / tabule a fixy.
Aktivita č. 9 Reflexe	15 min	

Časová dotace

Metoda

Popis aktivity

Citace kurzívou

Pomůcky

Cíl

Před aktivitou

Metodická poznámka.

POPIS AKTIVIT

AKTIVITA Č. I PŘEDSTAVENÍ SE, SKUPINOVÁ DOHODA A ÚVODNÍ OTÁZKA

 20 min Úvodní přivítání.

 Flipchart / tabule; fixy; míček; jmenovky; „Mluvicí předmět“; (post-ity).

 Žáci/kyně společně s lektorem/kou nastaví pravidla platná pro celý průběh projektového dne s důrazem na bezpečí prostředí.

 Lektor/ka upraví prostor do komunitního kruhu.

 Žáci/kyně si vytvoří jmenovky.

Lektor/ka je přivítá a ve dvou větách se představí (pokud je nový/á). Následně vysvětlí, proč jsou žáci/kyně v kruhu (kruh tvoří komunitu a jsou si v něm všichni rovni). Popíše téma setkání a obsah projektového dne (je dobré ho mít již načrtnutý, aby každý/á žák/yně věděl/a, co ho/ji čeká).

Dále lektor/ka představí „principy spolupráce“. Jsou to:

- ◆ **MLUVÍME SAMI ZA SEBE** – je v pořádku, když nesouhlasíme s názorem, který od někoho slyšíme. To, že každý vidíme věci jinak, tvoří vzrušující mozaiku, ve které má každý právo na svůj kousek. Myšlenky ostatních tedy vyslechneme s respektem.
- ◆ **PRÁVO NA NÁZOR** – každý hlas má své místo a je třeba mu naslouchat. Pokoušíme se být vědomě přítomní a dáváme tomu, kdo mluví, tolik pozornosti, kolik potřebujeme i my, když chceme sdílet s ostatními.
  - ◆ V případě, že žákům/yním dělá problém naslouchání, může lektor/ka použít „Mluvicí předmět“ (reálný, nebo imaginární). Kdo je na řadě, má plnou pozornost ostatních a zároveň možnost nereagovat a poslat předmět dál.
- ◆ **MLUVÍME JEN O PŘÍTOMNÝCH**
- ◆ **DŮVĚRA** – nevynášíme ven osobní informace ostatních, které během dne sdílí.
- ◆ **PRÁVO ŘÍCT STOP** – všechny aktivity, které lektor/ka přinese, jsou dobrovolné. Každý sám se rozhoduje, jestli se jich účastní. Každý je za svoje „ano“ a „ne“ zodpovědný a je na každém, jestli bude mít chuť vykročit ze své komfortní zóny a poznat o trochu víc sám sebe, nebo v danou chvíli příležitost vynechá.
- ◆ **OTÁZKY JSOU VÍTÁNY** – každá otázka je správná – ptáme se kdykoliv a na cokoliv!
- ◆ **OTEVŘENOST** – čím víc do toho dáme, tím víc si z toho odneseme. Program je nastavený tak, aby rozvíjel prožitý zážitek být blíž spolužákům/ačkám. Aby se to ale mohlo stát, je třeba tomu jít naproti. To často stojí odvahu a investici vlastní energie.
- ◆ **VLASTNÍ ODPOVĚDNOST** – každý je odpovědný za svoje vlastní základní potřeby a jejich naplňování – pokud si někdo potřebuje odskočit / jíst / pít / protáhnout se – je třeba pouze zmínit lektorovi/ce, že se vzdává. Cílem programu je umožnit nové zážitky a zkušenosti. K tomu je třeba, aby každý sdílel, co potřebuje, co koho baví, co je komu příjemné nebo co naopak nevyhovuje, co by kdo chtěl jinak. Využíváme možnosti upřímně komunikovat se svými spolužáky/ačkami i lektory/kami.

Lektor/ka se může zeptat, zda s pravidly všichni souhlasí, případně, jestli mají s nějakým bodem problém. V neposlední řadě je dobré si vyjasnit oslovování (tykání / vykání).

Následně žáky/ně informuje, že si budou házet s míčkem. Lektor/ka aktivitu zahájí tím, že hodí míček náhodně/mu žákovi/yni, který/á se představí křestním jménem + dokončí větu: „Kdybych teď nemusel/a být ve škole, tak bych nejraději dělal/a...“ Každý, kdo chytne míček, řekne své jméno a následně hodí míček spolužákovi/ačce, nikdo nesmí mít míček v rukou dvakrát.

Lektor/ka okomentuje úvodní otázku:

Úvodní otázka nás myšlenkově přenesla ze třídy, ale my se v našem programu chceme vrátit zpátky do třídy a chceme mít prostor a čas využít tento čas k zamyšlení a k tomu, abychom ho prožili, ne přežili.

Cílem úvodní aktivity je nastavit základní kameny spolupráce v rámci celého projektového dne. Je vhodné úvodní část, včetně pravidel (skupinové dohody), opravdu důkladně probrat a vést žáky/ně aktivně k diskusi. Bezpečně nastavené prostředí včetně jasně formulovaných a deklarovaných pravidel, která jsou domluvená ve spolupráci s žáky/němi, vede již v úvodu k uvědomění si, co od projektového dne očekávat, a stanovuje základní mantinely očekávaného chování v průběhu celého dne.

AKTIVITA Č. 2 BRAINSTORMING „TŘÍDA“

10 min Diskuse.

Flipchart / tabule; fixy.

Žáci / kyně společně s lektorem / kou rozšíří kontext tématu projektového dne.

Lektor / ka představí, že se žáci / kyně budou během projektového dne věnovat „třídě“. Požádá je, aby řekli / y, co si pod tímto pojmem představují, co je první napadá. Brainstorming zapisuje na tabuli.

V rámci aktivity by žáci / kyně měli / y pojmenovat, že třída je jak společný prostor, místnost, tak skupina lidí. Díky této aktivitě může zároveň lektor / ka přijít na to, jak skupina funguje, zda se objevují riziková témata apod.

Vyhotovený flipchart / tabule může sloužit pro lektora / ku v rámci celého projektového dne, kdy na něj může navazovat.

AKTIVITA Č. 3 ZVELEB MÍSTNOST

15 min Evokace, hra.

Rozstříhaná Příloha 1_Aktivita3_Zveleb místnost.

Žáci / kyně posílí svou kreativitu.

Zkusí vlastními slovy popsat, v čem spočívá převzetí odpovědnosti za svou práci.

Každý / á žák / yně dostane tajnou kartičku s úkolem, který má ve stanoveném limitu splnit. Nikdo nikomu neukazuje, co má za úkol ani jak k němu chce přistoupit. Každý jednotlivec sám za sebe ve stanoveném čase splní svůj úkol nejlépe, jak to dovede.

Poté se hádá, kdo měl jaký úkol a jak se s ním kdo vypořádal.

Trik je v tom, že všichni mají stejný úkol. Tím více se ukáží rozdílné přístupy. Důležité je žákům / yním při zadávání instrukcí nijak nelhat.

Reflexe:

♦ Co vám tato aktivita přinesla? Kdy jste prokoukli / y, že máte všichni ten samý úkol?

Zde je třeba neopomenout reflexi. Lektor / ka zdůrazní individualitu každého jedince a jeho unikátní přístup k provedení totožného úkolu.

Je důležité zadání rozdat rychle, aby si během něj žáci / kyně neprozradili / y pointu.

Tato aktivita se dá propojit s nadepsaným / ou flipchartem / tabulí „třída“ a upozornit na to, že se v této aktivitě pracovalo s třídou jako prostorem.

PŘESTÁVKA 10 MIN

AKTIVITA Č. 4 TEČKY

15 min Evokace, hra.

Malé, barevné samolepky / tečky (nejméně čtyř různých barev, jedna pro každého / ou žáka / yni ve skupině – plus dvě jiné samolepky pro dva / ě samotné žáky / ně).

Žáci / kyně se více ztotožní se spoluprací a důležitostí jednotlivce pro skupinu i skupiny pro jednotlivce. Zjistí, jaké to je zažít sounáležitost se skupinou a jaké to je být vyloučen / a ze skupiny.

Žáci/kyně se v tichosti postaví do kruhu, zavřou oči. Lektor/ka přilepí každé/mu na čelo barevnou tečku. Žákům/yním stojícím vedle sebe nelepí na čelo tečky stejné barvy, snahou je, aby střídání barev nebylo zcela pravidelné. Každá barva by měla být přibližně stejně často. Dvěma žákům/yním lektor/ka nalepí úplně jiné barvy, takže nebudou patřit ani do jedné skupiny.

Po nalepení teček dá lektor/ka žákům/yním pokyn k otevření očí. Jejich úkolem je vytvořit skupiny. Lektor/ka úmyslně nezmíní klíč, podle kterého se mají skupiny utvořit. Žáci/kyně nesmí mluvit, ukazovat na barvy v místnosti, sundávat si tečky z čela nebo se dívat do lesklých předmětů.

Lektor/ka se pak ptá:

- ◆ Přijde vám, že jste ve správné skupině?
- ◆ Jak jste svou skupinu našli/y?
- ◆ Vy, kteří/ré jste sami/y, jakou myslíte, že máte barvu tečky?
- ◆ Co se stalo, když jste přistoupili/y k různým skupinám?
- ◆ Jaký to byl pocit být/nebýt součástí některé skupiny?
- ◆ Jak jste se vy, kteří/ré svoji skupinu máte, cítili/y, když jste viděli/y, že je někdo sám?

Reflexe:

- ◆ Jak tato aktivita souvisí se situacemi ve třídě nebo ve škole?
- ◆ Co rozhoduje o tom, kdo je ve skupině?
- ◆ Jak můžeme pomoci „odpadlíkům/icím“, aby byli/y součástí skupiny?
- ◆ Co mohou oni/y udělat, aby byli/y součástí skupiny?

Na tom, kdo unese roli outsidera/ky, by se měl/a lektor/ka vždy domluvit s učitelem/kou. Měl by to být někdo, kdo není terčem posměchu.

Úkol nelze splnit bez vzájemné spolupráce a důvěry. Pocit identity každého jedince (pochopení barvy tečky na čele) závisí na ostatních. Tato aktivita se proto dá použít jako odrazový můstek pro práci s dalšími tématy (např. s tématy vzájemné závislosti, identity apod.).

Místo barev jdou použít symboly (např. mráček, sluníčko, houbička, autíčko, ...).

Pokud se žáci/kyně zeptají, jak mají skupinu najít, lektor/ka jim řekne, že je to na nich. Cílem je bez mluvení vytvořit skupiny.

AKTIVITA Č. 5 CO MÁME SPOLEČNÉHO?

15 min Evokace, hra.

Pro každou skupinu papír a psací potřeba.

Žáci/kyně se více ztotožní se spoluprací a důležitostí jednotlivce pro skupinu i skupiny pro jednotlivce.

Žáci/kyně jsou rozděleni/y do skupin podle předchozí aktivity (dva/ě žáky/ně přiřadíme k méně početným skupinám). Ve skupině vymýšlí, co je pro ně společné, co mají všichni ve skupině společného (např. co mají rádi/y vs. neradi/y).

Reflexe: Dozvěděli/y jste se něco nového?

Aktivita se zařazuje z důvodu ukázky různorodosti skupiny a zároveň kvůli tomu, aby žáci/kyně přišli/y na to, že ač se to nezdá, mohou mít společné věci i se spolužáky/ačkami, se kterými se třeba tolik nebaví.

AKTIVITA Č. 6 CO BY O NÁS ŘEKLI/Y... + KDYBYCH BYL/A... TAK BYCH BYL/A

25 min Psaní.

Pro každého/ou žáka/yni papír a psací potřeba.

Žáci/kyně si upevní pozitivní sebepojetí.

Verbalizují různé vnímání třídy.

Každý / á žák / yně má před sebou list papíru a psací potřeba, lektor / ka vyzve žáky / ně k představivosti a písemné tvořivosti. Cílem je doplnit větu. Lektor / ka upozorní, že věty nemusí číst veřejně. Ověří si pochopení na příkladu, u kterého se ptá, co by žáci / kyně doplnili / y u následující věty: *Moje bačkory by o mně řekly, že....*

Následně čte další věty a nechá žáky / ně je doplnit:

Kdybych byl/a zvíře, tak bych byl/a ... protože...

Kdybych byl/a nějaká barva, byl/a bych... protože...

Kdybych byl/a strom, byl/a bych... protože...

Stěny mého pokoje by o mně řekly....

Následně dá lektor / ka prostor všem, kteří by rádi své přemýšlení sdíleli s ostatními.

V další části této aktivity lektor / ka požádá žáky / ně, aby se přenastavili / y z přemýšlení o sobě na přemýšlení o třídě. Opět čte věty a nechává žáky / ně, aby je individuálně doplňovali / y.

Kdyby naše třída byla barva, tak by byla .... protože .....

Kdyby naše třída byla písnička, tak by byla .... protože .....

Kdyby naše třída byla zvíře, tak by byla .... protože .....

Kdyby naše třída byla film, tak by se jmenovala .... protože .....

Stěny naší třídy by o nás řekly .....

Po doplnění dá lektor / ka prostor na sdílení. Doptává se na vymyšlená specifika a zjišťuje, kdo přemýšlel stejně a kdo má jiné vnímání. Žádná odpověď není špatně / dobře.

Reflexe:

Bylo pro vás jednoduché věty doplňovat? U kterých to bylo jednodušší, u kterých náročnější?

Překvapila vás nějaká doplnění?

Co bylo vtipné?

Jaká věta se vám nejvíce líbí a případně proč?

Je možné, že se v průběhu druhé části žáci/kyně dostanou k tomu, jak je ve škole vnímají jiné třídy a učitelé/ky. V takovém případě je vhodné debatu facilitovat a vnímat, kdy je ještě užitečná.

V průběhu sdílení odpovědí je možné popisy třídy doplňovat na flipchart/tabuli, který/á se používal/a k brainstormingu na téma „třída“. Nadpis se může doplnit slovem „naše“ třída.

PŘESTÁVKA 10 MIN

AKTIVITA Č. 7 KONFERENCE ODBORNÍKŮ/IC ZE ŠKOLSTVÍ

35 min

Práce s textem.

Pro každou skupinu flipchart / tabule a psací potřeba.

Žáci / kyně popíší silné a slabé stránky své třídy, dokážou se zaměřit na každodenní zkušenosti.

Rozhodují na základě vlastního úsudku. (Reflektují, jak odolávají společenským tlakům.)

Uvědomují si, že jejich vlastní činy tvoří atmosféru třídy a že odpovědnost za kvalitu školy neleží pouze v rukou pedagogických pracovníků / ic.

Jsou vedeni / y k odpovědnosti.

Jsou otevření / é k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problém z různých stran.

Zvažují možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Z žáků / yně se nyní stávají odborníci / ice v oblasti školství a mají se připravit na konferenci zaměřenou na „školství“.

Lektoři/rky rozdělí žáky/ně do dvou skupin. Každá skupina obdrží předepsaný flipchart/tabuli a psací potřeby. Flipchart/tabule bude mít výrazným písmem předepsané následující dvě oblasti: **Pozitiva třídy a Negativa třídy** (5 min)

Každá skupina má dostatek psacích potřeb a žáci/kyně se zamýšlejí nad tím, jaká jsou pozitiva a jaká jsou negativa jejich třídy. Na zpracování flipchartu/tabule dostanou prostor. (10 minut)

Poté si každý /á lektor/ka vezme jednu skupinu žáků/yň a klade jim otázky: (10 min)

Otázky na pozitiva:

- ◆ *Proč se vám nejvíce líbí zrovna tohle?*
- ◆ *Co je na tom tak dobrého?*
- ◆ *Co by se dalo ještě zlepšit?*
- ◆ *Co brání tomu, aby se to mohlo zlepšit?*
- ◆ *Kdo to může zlepšit? Co pro to můžete udělat vy? Co pro to může udělat někdo jiný?*

Potažmo se může zaměřit i na negativa:

- ◆ *Proč se vám nelíbí zrovna tohle?*
- ◆ *Co je na tom tak špatného?*
- ◆ *Mohlo by to být ještě horší?*
- ◆ *Co brání tomu, aby se to mohlo zlepšit?*
- ◆ *Kdo to může zlepšit, vy, nebo učitel/ka?*

Následně po zpracování lektoři/rky vyzvou každou skupinu, aby prezentovala své výsledky. Poté, co každá skupina odprezentuje své výsledky, má druhá možnost komentování (projevení souhlasu, či nesouhlasu). (5 min)

Lektoři/rky na závěr dle času (cca 5 min) shrnou silné a slabé stránky třídy, na kterých se všichni/echny žáci/kyně společně dohodli/y. Případně výsledky sepíší na flipchart/tabuli. Flipchart/tabuli mohou vystavit na viditelném místě, aby jej žáci/kyně měli/y během celého projektového dne možnost pročitat, mít jej před očima.

Reflexe:

Reflexe po této aktivitě slouží k uvědomění si, že při hodnocení školy nehraje roli pouze názor jednotlivce, ale názor všech žáků/yň, kteří/ré do školy docházejí. Při vzájemné spolupráci se lze dopracovat ke styčným, společným bodům. Aby mohla být změna školy efektivní, je nutné, aby žáci/kyně se změnami souhlasili/y.

Lektoři/rky se mohou žáků/yň doptávat následujícím způsobem:

- ◆ *Jak se vám spolupracovalo ve skupině?*
- ◆ *Jak jste se cítili/y, když byl odsouhlasen bod, se kterým jste nesouhlasili/y? Pokud taková situace nastala, jak byste ji mohli/y řešit?*
- ◆ *Myslíte si, že podobu třídy ovlivňujete sami/y svým chováním?*
- ◆ *Věříte tomu, že pokud byste se zaměřili/y na sebe samotné, mohla by pro vás třída být lepším místem?*

Pro realizaci aktivity jsou třeba dva/ě lektoři/rky.

Před tím, než se začne pracovat na tématu, jakou třídu žáci/kyně chtějí, je klíčové stanovit, jaká je současná třída. Lektor/ka nevnáší vlastní představy „dobré“ třídy, ale nechává žáky/ně utvářet samotné principy dobré třídy (samozřejmě koriguje principy na základě role třídy - vzdělávací instituce).

Tím se žáci/kyně stávají účastníky celého procesu, jsou vyslyšeny jejich názory a tužby. Lektor/ka musí korigovat názory těch žáků/yň, které jsou v naprostém rozporu s cílem školy (například pokud žáci/kyně řeknou, že se nechtějí učit a vzdělávat, je nutné je vést k důležitosti vzdělávání).

Žáci/kyně si uvědomí, že pokud chtějí mít třídu, ve které se cítí dobře, musí začít pracovat také sami/y na sobě, na tom, jak dodržují stanovená pravidla, konstruktivně řeší potíže, jsou aktivní v hodinách a také na tom, jaké panují vztahy v daném třídním kolektivu.

K tomuto uvědomění je potřeba žáky/ně aktivně vést a připomínat jim, že zlepšení kvality třídy záleží i na nich samotných.

AKTIVITA Č. 8 JAK UDĚLAT NAŠI TŘÍDU LEPŠÍ?

30 min

Pohybová aktivita.

Flipchart/ tabule; pro každou skupinu papíry; psací potřeby; flipchart/ tabule a fixy.

Žáci/ kyně jsou aktivní a přinášejí vlastní nápady, jak se ve třídě cítit dobře.

Respektují odlišné názory a pohledy jiných lidí a jasně prezentují a formulují své názory.

Lektor/ka vyzve žáky/ ně, aby zůstali/ y pracovat ve skupinách, do kterých byli/ y rozděleni/ é v rámci předešlé aktivity.

Každá skupina obdrží nový úkol, a to vytvořit návrhy na zlepšení třídy.

Lektor/ka zapíše zadání na flipchart/ tabuli, aby jej všichni viděli:

- ◆ Napsat dva návrhy na zlepšení.
- ◆ Nápad by měl být třídou proveditelný.
- ◆ Konkrétní postup:
  - ◆ Kdo?
  - ◆ Co?
  - ◆ Jak?
  - ◆ Proč?
- ◆ Presentace na závěr

Příkladem může být: koupit pokojovou rostlinu, zlepšit si nástěnku, vystavit nové obrázky, ...

Na závěr každá skupina prezentuje svůj plakát a zdůvodní, z jakých důvodů vybrala právě tento návrh na zlepšení. Poté proběhne hlasování, jaký návrh je nejlepší a do čeho se třída pustí. Zde je důležité podnítit i individuální akceschopnost. Nemusí se realizovat pouze jeden návrh.

Plakát s návrhy se tvoří až na závěr, v moment, kdy byla možnost, aby se žáci/ kyně v předchozích aktivitách zamysleli/ y nad třídou samotnou. Nemělo by se jednat pouze o fantazie, ale o reálné dosažitelné cíle.

Pokud budou mít žáci/ kyně problém s vyplňováním, lektor/ka chodí do jednotlivých skupin a nabízí jim podněty, které by mohli/ y zapsat.

AKTIVITA Č. 9 REFLEXE

15 min

Reflexe.

-

Žáci/ kyně dokážou vyjádřit svůj názor.

Lektor/ka připomene všechny aktivity, které si žáci/ kyně vyzkoušeli/ y a provede rychlou reflexi zaměřující se na prožitek z celého dne. Například jakou myšlenku by si chtěli/ y pro sebe odnést. Lektor/ka může dát prostor pro vzájemnou inspiraci skrze sdílení důležitých myšlenek.

ZDROJE

- ▶ CAKL, Ondřej. Dovedu to pochopit?: hrozby neonacismu. Ed. Dana GABALOVÁ. Praha: Člověk v tísni, 2008. ISBN 978-808-6961-545.
- ▶ MOREE, Dana. Základy interkulturního soužití. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0915-7.
- ▶ PREISSOVÁ, Andrea, Martina CICHÁ a Lenka GULOVÁ. Jinakost, předsudky, multikulturalismus: možnosti a limity multikulturní výchovy. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3287-8.
- ▶ PREISSOVÁ KREJČÍ, Andrea a Jaroslav ŠOTOLA. Metodika pro realizaci multikulturní výchovy formou zážitkové pedagogiky. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3140-6.
- ▶ PRŮCHA, Jan. Interkulturní komunikace. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-802-4730-691.
- ▶ ŠMAUSOVÁ, Gerlinda. „Rasa“ jako rasistická konstrukce. In: Sociologický časopis. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 1999, roč. 35, č. 4, s. 433–446. ISSN 0038-0288. Dostupné také z: <https://sreview.soc.cas.cz/pdfs/csr/1999/04/04.pdf>.

Další informace lze nalézt na těchto odkazech:

- ▶ Mýty a stereotypy o Romech [online]. CZECHKID. Poslední aktualizace 30. 3. 2007 [cit. 2021-8-19]. Dostupné z: <https://czechkid.fhs.cuni.cz/si1360.html>.
- ▶ Masmédia a zobrazování cizinců a menšin [online]. CZECHKID. Poslední aktualizace 30. 3. 2007 [cit. 2021-8-19]. Dostupné z: <https://czechkid.fhs.cuni.cz/si1330.html>.
- ▶ INSPIROMAT – PODPORA INKLUZE [online]. Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání, z. s., ©2018 [cit. 2021-8-19]. Dostupné z: <https://www.podporainkluze.cz>.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1_AKTIVITA3_ZVELEB MÍSTNOST

Tvým úkolem bude zvelebit tuto místnost.

Tvým úkolem bude zvelebit tuto místnost.

Tvým úkolem bude zvelebit tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Nyní v následujících minutách zveleb tuto místnost.

Nyní v následujících minutách zveleb tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Nyní v následujících minutách zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Zveleb tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Nyní v následujících minutách zveleb tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Nyní v následujících minutách zveleb tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Nyní v následujících minutách zveleb tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

Nyní v následujících minutách zveleb tuto místnost.

Máš za úkol zvelebit tuto místnost.

PROJEKT MÍSTO PRO VŠECHNY

Publikaci vytvořila: Pracovní skupina aktivity s názvem „Domluvíme se“ projektu „Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití“ projektu financovaného z Norských fondů.

Web:	https://mistoprovsechny.cz/
Hlavní metodik:	Marie Čech
Spoluautoři:	Michal Prokeš
Metodická konzultace:	Hana Pazderová
Jazyková korektura:	Zuzana Hanajová
Grafická úprava:	Marie Čech
Koordinace projektu:	Sabina Günther

Projekt „Místo pro všechny – budování prostoru pro vzájemné soužití“ navazuje na předchozí tříletý projekt „Kampaň proti rasismu a násilí z nenávisti“ (2014–2017), který svým způsobem rozšiřuje.

Projekt si klade za cíl v průběhu realizace (2020–2023) rozšířit a udržet platformu pro kultivovanou diskusi týkající se tematické diskriminace a předsudečného jednání a přispět tak k jejich předcházení.

Věříme totiž, že v prostředí strachu a nenávisti nemohou mít jakákoli další opatření pro řešení společenských problémů šanci na úspěch.

Naším cílem je nabídnout veřejnosti nástroje pro efektivní komunikaci tematické a souvisejících problémů. Jednotlivé aktivity lze realizovat díky Odboru pro sociální začleňování (Agentura) Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj v roce 2023. 1. vydání

AKTIVITA DOMLUVÍME SE

V průběhu realizace v letech 2020–2023 jsme do škol přinášeli témata, která na první pohled vypadají složitě, až se jich možná zaleknete. Témata jsme zpracovali do metodik, které jsme ověřili při konání více než 3 000 projektových dnů pro žáky i pedagogy.

Věnovali jsme se tematickým oblastem:

- Interkulturní komunikace
- Efektivní komunikace a řešení konfliktů
- Nové metody (restorativní přístupy, kreativní hraní a storytelling)

Všechny metodiky můžete najít na <https://mistoprovsechny.cz/info/5/domluvime>.